

## **Kuidas hoida eestlust– meie pärandit**

Kallid kuulajad, austatud žürii!

Täna, Eesti Vabariigi 108. sünnipäeval, tähistame vabadust– vabadust elada oma riigis, rääkida oma keeles ning oma väärtuste järgi. Väärtuste ja kommete, mis on põlvest põlve edasi antud– ajas küll veidi muutunud, kuid kantud samast soovist– hoida ja kaitsta kodumaad.

Geopoliitiline olukord maailmas on pingeline. Seda, meie, eestlased, palju muuta ei saa. Hetkedel nagu täna, keskendugem sellele, mida saame positiivselt mõjutada ja mille üle uhked olla. Eestil on imeliselt mitmekesine kultuuripärand, mille säilimine ja edasikandmine on meie kõigi kättes.

Austades ja hinnates eesti pärandit ja kunsti, hoiame elus väga olulist osa oma kultuurist ja identiteedist. Möödunud suvel toimus üldlaulu- ja tantsupidu. Kas on eestlast, kelle hinge see pidu kasvõi televiisori vahendusel ei puudutanud? Selliste üle-eestiliste suurürituste korraldamine, külastamine või vaatamine loob tohutult üleva ühtehoidvustunde, millest iga eestlane saab osa saada.

Suvel Haapsalu raudteejaamas etendunud “Viimane vaba suvi” lõppes 1941. aasta juuniküüditamisega. Tragöödiaga, mis on eestlaste mällu aastasadadeks talletatud. Minu esivanemad küll tol korral pääsesid, kuid kõnevõistluse ellukutsuja Heino Noore vanematele jäi see viimaseks korraks seista kodulinna raudteeperroonil ja Eestimaa pinnal. Ei kujuta ette, mida lahkujad sisimas võisid tunda. Siinkohal toon välja, kuidas kunst ja ajalugu põimuvad ning teater elustab meid tugevalt puudutanud sündmused.

Sama oluline kui üleüldine Eesti ajaloo tundmine, on huvi oma kodukoha ja juurte vastu ning see teave ka järgmistele põlvedele edasi anda. Oma rahva ja esivanemate lugude teadmine annab meile kuuluvustunde ning väe. Eestlus oli, on ja jääb!

Iga rahva identiteedi juurde kuuluvad ka kombeid ja tähtpäevad. Ärgem laskem hääbuda esivanemate loodud vanaaegsetel traditsioonidel ning asendada need võõraste kommetega. Eesti pärimuskultuur on väga põnev ja rikas ning iga rahvakalendri pühal oma sügavam tähendus, mis pererahvale vaid head toob.

Sama üleva tunde kui eelpool kirjeldatu, tekitab lipupäeval sinimustvalgete lippude lehvimine. See on vaikne ja väärikas viis öelda, et hoolin. Austusavaldus Eestile, kus näitame, et riik ja päev on tähtsad. Silmapaistvaks eeskujuks Haapsalus on Võnnu tänav.

Mitte vähem tähtsam eestluse säilimisel on korrektse eesti keele valdamine. Võime küll sõpradega suheldes kasutada slängi ja sõnamäng, ent peame tundma korrektset kirjakeelt. Säilitame oma haruldast ja imeliselt kõlavalt keelt!

Ehkki maailmas on ebaselged ajad, on meie kätes kaitsta ja edasi anda eesti pärand. Hoidkem meie keelt, mälu ja kultuuri, mitte vaid tähtpäevadel, vaid igapäevaselt, oma sõnades, tegudes, valikutes. Just nii püsib Eesti elavana meie sees ja meie järeltulijates.

...

“Mu üle Eesti taevast  
on nõnda sinine  
ja Eestimaa päike paistab  
nii selgesti, nii soojasti.”

Juhan Liiv “Meri”

Head Eesti Vabariigi aastapäeva!

Laura Siir 11.TS